Sisäministeriö LAUSUNTO SM2022-00053

PO Airiainen Monna(SM) 08.02.2022

Viite

Asia

Asia: Liikenne- ja viestintävaliokunta perjantai 11.02.2022 klo 12.00; Valtioneuvoston selvitykset eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin alueelle suuntautuvan laittoman maahantulon yhteydessä ihmiskauppaa tai maahanmuuttajien salakuljetusta helpottavien tai harjoittavien liikenteenharjoittajien vastaisista toimenpiteistä (E 133/2021 vp ja U 5/2022 vp)

Sisäministeriö lausuu seuraavaa:

Sisäministeriö yhtyy selvityksissä olevaan valtioneuvoston kantaan. Sen lisäksi sisäministeriö tuo esille seuraavat seikat.

Komissio toteaa tiedonannossa COM(2021) 753 final, että kansainvälinen järjestäytynyt rikollisuus, maahanmuuttajien salakuljetus ja ihmiskauppa on hyvin usein riippuvaista erilaisista liikennevälineistä ja -muodoista, minkä vuoksi liikenteenharjoittajat on saatava tiiviisti osaksi näiden toimien ehkäisemistä ja torjuntaa. Tämän osalta on jo tehty useita alakohtaisia kansainvälisiä aloitteita ja monilla liikenteenharjoittajilla on toimintaperiaatteita, joiden avulla ne pyrkivät parhaan kykynsä mukaan välttämään joutumista ihmiskaupan ja salakuljetuksen välikappaleeksi. Joissakin tapauksissa tällaisia periaatteita ei kuitenkaan ole tai niitä ei ole pantu kunnolla täytäntöön. Lisäksi viimeaikaiset tapahtumat ovat osoittaneet, miten kolmannet valtiot voivat käyttää muuttoliikettä omien poliittisten tavoitteidensa edistämiseen ja miten tietyt liikenteenharjoittajat ovat osaltaan edistäneet salakuljetusta ja ihmiskauppaa, ja samalla vaarantaneet haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten hengen ja unionin ulkorajojen turvallisuuden, ja joissakin tapauksissa hyötyneet tällaisesta toiminnasta.

Salakuljetusta ja ihmiskauppaa torjutaan EU:ssa jo lukuisilla eri toimilla, jotka perustuvat EU:n toimintasuunnitelmaan ihmissalakuljetuksen torjumiseksi 2021 – 2025 sekä ihmiskaupan torjuntaa koskevaan EU:n strategiaan 2021 – 2025. Ihmissalakuljetuksen torjunta on myös yksi EMPACTn (Euroopan monialainen rikostorjuntafoorumi) painopisteistä.

Sisäministeriö yhtyy komission arvioon siitä, että edellä mainittujen toimien lisäksi on tarpeen säätää toimista, joita voidaan kohdentaa ihmiskauppaa tai siirtolaisten salakuljetusta helpottaviin tai harjoittaviin liikenteenharjoittajiin. Sisäministeriö kuitenkin korostaa, että liikenteenharjoittajiin kohdennettujen toimien tulee olla tarpeellisia ja oikeasuhteisia. Neuvotteluissa onkin tärkeää kiinnittää huomiota kirjelmien kannoissa mainittuihin oikeudellisiin kysymyksiin ja komissiolle ehdotettuun laajaan toimivaltaan.

LIITTEET

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi